

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö hyvinvointialueiden rahoitus- ja saaristolakiin liittyen

KH 09.03.2026 § 98

236/00.04.00/2026

Valmistelija

Hallintojohtaja Markus Hämäläinen
markus.hamalainen@savonlinna.fi, p. 050 470 9394

Selostus

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sekä saariston kehityksen edistämisestä annetun lain muuttamisesta.

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=b9e8a4b3-367f-47c0-9509-98d9adbdd7d5>

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/13749/2025. Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 11.3.2026.

Tämä lausunto annetaan lausuntopalvelu.fi:n kautta ja lähetetään sähköpostitse valtiovarainministeriön kirjaamoon.

Savonlinnan kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnoksesta ja esittää seuraavat huomiot yleisesti ja kussakin kohdassa nimettyyn kysymys- tai lausuntokohtaan:

Palvelutarpeen rahoitus

Kohta 2:

2. Palvelutarpeen kasvun huomioon ottamista koskevat säästötoimenpiteet (7 § 1 mom. ja 36 § 1 mom.)

Palvelutarpeen kasvusta ehdotetaan otettavaksi rahoituksessa huomioon 60 prosenttia vuodesta 2027. Määräaikaisesta 0,2 prosenttiyksikön korotuksesta luovuttaisiin vuodesta 2028.

Esitetty muutos, jossa palvelutarpeen kasvusta huomioitaisiin rahoituksessa vain 60 % nykyisen 80 % sijaan, heikentää merkittävästi korkean palvelutarpeen alueiden asemaa. Etelä-Savossa väestö ikääntyy nopeasti ja palvelutarve kasvaa, mutta väestömäärä vähenee. Tämä yhdistelmä johtaa tilanteeseen, jossa rahoitus ei vastaa todellista tarvetta. Esitämme, että palvelutarpeen huomiointia ei tule heikentää tai että leikkausta kompensoidaan riittävästi esimerkiksi vahvistamalla palvelutarpeen painokertoimia.

Saaristoisuuden huomiointi

Kohta 6.

6. Saaristoisuus rahoituksen määräytymistekijänä (19 §)

Saaristolain määritelmän mukaiselle saaristoiselle hyvinvointialueelle laskettaisiin saaristoisuuskerroin, jonka perusteella määriteltäisiin hyvinvointialueille saaristoisuuden perusteella kohdennettava sosiaali- ja terveydenhuollon laskennallinen rahoitus.

Kohta 9.

9. Kommenttinne koskien saariston käsitettä (saaristolain 3 §)

Kohta 10.

10. Kommenttinne koskien saaristoista hyvinvointialuetta (saaristolain 9 a §) sekä siihen liittyvää valtioneuvoston asetusta

Savonlinnan seutu on sisämaan saaristoaluetta, jossa on poikkeuksellisen paljon saaria, losseja ja kausiasutusta. Saaristoisuus aiheuttaa merkittäviä lisäkustannuksia palvelujen järjestämisessä. Kannatamme saaristoisuuden huomioimista rahoitusmallissa, mutta esitämme, että pisteytysmallia kehitetään edelleen siten, että se tunnistaa paremmin kausiasutuksen ympärivuotisuuden ja saariston aiheuttamat todelliset kustannukset. Lisäksi pelastustoimen rahoituksessa saaristoisuus tulee ottaa huomioon.

Savonlinnan kaupungin pinta-ala on yli puolet suurempi kuin neljän pääkaupunkiseudun kaupungin - Helsingin, Espoon, Kauniaisen ja Vantaan - pinta-alat yhteensä. (Lähde:

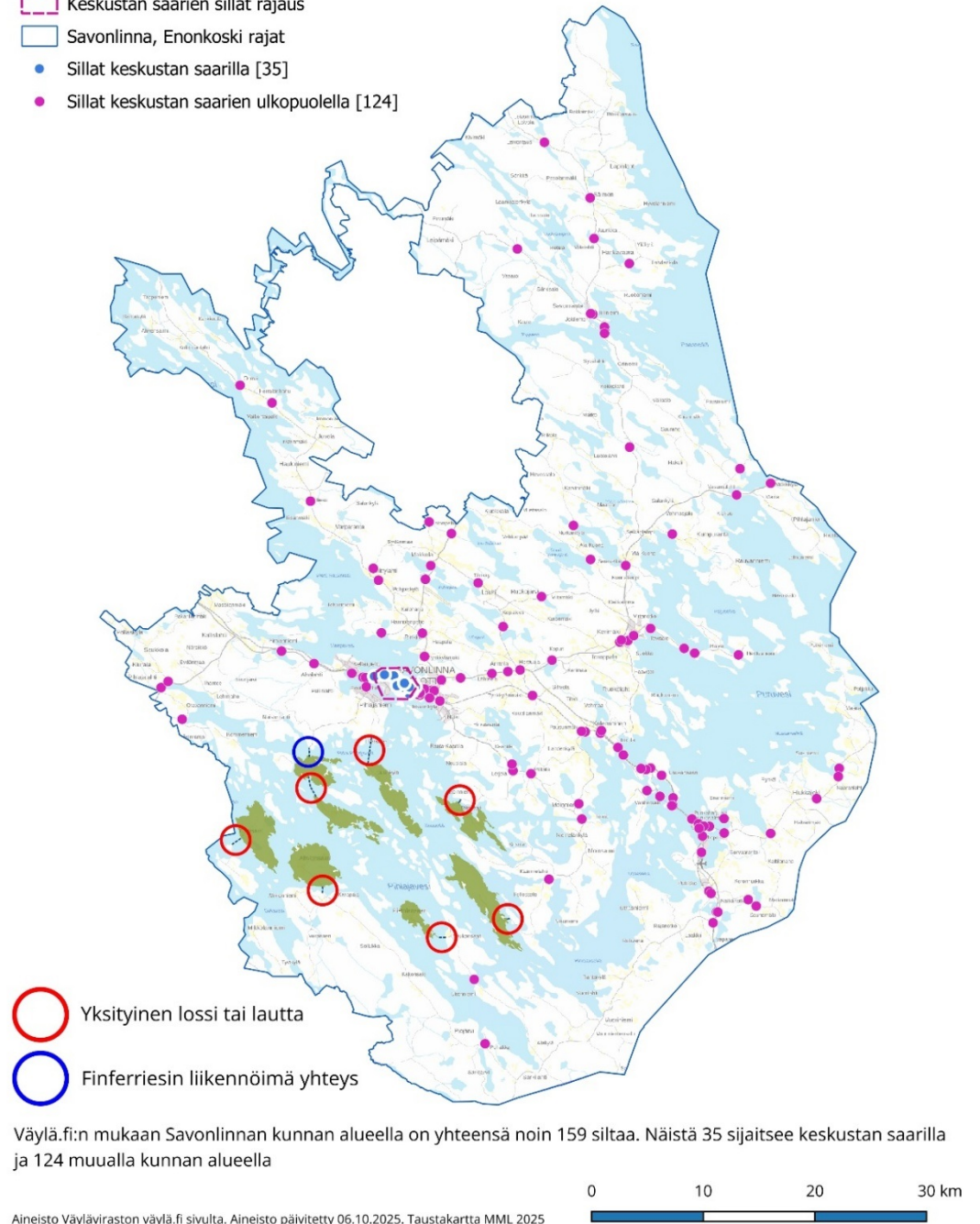
<https://www.maanmittauslaitos.fi/media/30342/download>, viitattu 25.2.26 klo 20.10) Tämä kuvaa Savonlinnan kaupungin palveluverkon haasteita.

Kaupunki	Kokonaispinta-ala km ²	Maata km ²
Helsinki	715,47 km ²	214,58 km ²
Espoo	528,03 km ²	312,88 km ²
Kauniainen	6,00 km ²	5,89 km ²
Vantaa	240,34 km ²	238,39 km ²
Savonlinna	3597,69 km ²	1359,69 km ²

Sillat Savonlinnan alueella

- Lossi tai lauttayhteys saariin joissa pysyvää asutusta
- Saaret joihin lossi tai lauttayhteys ja pysyvää asutusta
- Keskustan saarien sillat raja
- Savonlinna, Enonkoski rajat
- Sillat keskustan saarilla [35]
- Sillat keskustan saarien ulkopuolella [124]

Väylä.fi:n mukaan Savonlinnan kunnan alueella on yhteensä noin 159 siltaa. Näistä 35 sijaitsee keskustan saarilla ja 124 muualla kunnan alueella

Aineisto Väyläviraston väylä.fi sivulta. Aineisto päivitetty 06.10.2025. Taustakartta MML 2025

Kohta 11.

Mahdolliset muut kommentit hallituksen esitysluonnoksesta

Yhdenvertaisuus ja perusoikeudet

Esityksen tulee turvata perustuslain mukaiset perusoikeudet ja palvelujen yhdenvertaisuus koko maassa. Rahoitusmallin muutosten ei tule johtaa siihen, että palvelut heikkenevät erityisesti niillä alueilla, joilla tarve on suurin.

Savonlinnan kaupunki pitää tärkeänä, että rahoitusmallin kehittämisessä otetaan huomioon alueelliset erityispiirteet ja että uudistuksella vahvistetaan koko maan hyvinvointialueiden kestävää ja oikeudenmukaista rahoitusta.

Savonlinnan kaupunki pitää selvänä, ettei saaristaisuuden huomioon ottaminen hyvinvointialueiden rahoituksessa saa heikentää kuntien asemaa.

Savonlinnan kaupunki (nykyisin saaristo-osakunta) toteaa, että saaristo-olosuhteiden aiheuttamat kustannukset (arviolta ~10 milj. € vuodessa) ylittävät reilusti nykyisen saaristolisan tason.

Toimivalta	Kuntalaki 39 §
Esittelijä	Vt. kaupunginjohtaja Ma Ding
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää antaa selostusosan mukaisen lausunnon asiassa.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin. Lisäksi kaupunginhallitus valtuuttaa esittelijää täydentämään esitystään kaupunginhallituksessa käydyn keskustelun perusteella.
Tiedoksi	Valtiovarainministeriö kirjaamo.vm(at)gov.fi Lausuntopalvelu.fi
Toimenpiteet	Hallintopäällikkö